

2 Timoti

Poltä Timoti täjo bänepi tänpidäm takta manbinjam jo kudän täjkuk

1-2 * * Eruk nanakna Timoti bänepna gämäni, näk Pol, Kristo täjo aposorotä man jo kudän täj gamitat. Anututä iniken gärip terak aposoro piä u täcta näk iwoyänpäj pej näweränkanj ämawewe man node yäwtetäj kunjat täyat; Nin Kristo-kät kowat-kwasikorän tänayän tämäjo uwä Anututä irit bureni api nimek, yäjkehärom taŋkuko ude. Eruk Anutu Nan, ba Ekäninin Jesu Kristoken nanik orakorak, butewaki ba bänep pidämtä gäkä terak äroton.

Poltä Timoti täjo bänepi täjkehärom taŋkuk

3 * Oranaye nanayetä bänep siwonji terak Anututa watä piä täj yäpmäj äbujo unitäjo kodakini näkä udegän täk täyat. Täŋkanj Timoti, gäka juku piŋpäj Anutu bänep täga nadäj iminjpäj uken yäŋapik man terak kepma bipani nadäj gamik täyat. **4** Täŋpäj gepmaŋpej kwayäj täjira näka konäm butewaki täŋkuno unita nadäŋpäj äneŋi gabäŋpäj bänep täga pähap nadäkta gäripi-nik nadätat. **5 *** Täŋpäkanj nadäkinikka bureni, äbekka Lois kenta menka Yunis uken patkuko unitä gäkä terak päreŋpäj itkukotä itak u nadätat. **6 *** Mebäri unita näk nadäj gaminjpäj node gäwetat;

* **1:1-2:** Efe 1:1 * **1:1-2:** 1Ti 1:2 * **1:3:** Plp 3:5; Apos 23:1
 * **1:5:** Apos 16:1 * **1:6:** 1Ti 4:14

Ketnatä gwäkka terak peñira Anututä iron pähap täj gamiñkuko u täjkehärom tañiri kädäp ikek kañ ahawän. ⁷ * U imata, Anutu uwä täjumunumun terak kuñatneta Munapik nämo nimiñkuk. Nämoinik, Kudupi Munapiki nimiñkuko uwä kehäromi ba bänep iron daiwän tokhej nimik täyak. Ba täjkentäj nimiñirän irit kuñat-kuñatninta watä it täkamäj.

⁸ * Unita Timoti gäk Ekäni täjo manbiñjam yäjahäkta täjmäyk-mäyk nämo täjpen. Ba komi eniken irani näka man yäkta nämo mäyk täwen. Nämo, Anututä kehäromi gaminjirän uterakgän Ekäni täjo manbiñjamta yäjpäj komi bäräpi näkä kotak täyat udegän kotakta nämo umuntäwen. ⁹ * Täjpäkañ Anutu uwä nin waki keri-ken nanik wädäj tädotpäj kudupi äboriye ude itta nimagutkuk. Imaka täga kubä täj iminjitna unita yäjpäj nämo nimagutkuk. Nämoinik! Bianinik, Anututä imaka kubä nämo peñuk-ken uken iniken iron täj nimiñpäj Jesu Kristo wäpi terak nimagutta iwoyäjkuk. ¹⁰ * Täjpäj bian-inik nin iwoyäjkuko upäjkaj apiño ironi u kwawak ñode niwoñäretak; Nimagurani Kristo Jesu uwä kwawak ahäjpäj kumäj-kumäj täjo kehäromi utpewän mañpänkañ, mani biñamtä irit kehäromi kumäk-kumäk ikek nämo unitäjo kudän kwawak pewän ahäatak.

¹¹ * Täjpäkañ näk Anututä mani biñam täga u yäjahäkta iwoyäjkuk. Täjkaj Manbiñjam Täga unitäjo aposoro ba yäwetpäj yäwoñärek äma ude

* **1:7:** Rom 8:15 * **1:8:** Rom 1:16 * **1:9:** Efe 2:8-9; Tai 3:5

* **1:10:** 1Ko 15:55-57; Hib 2:14 * **1:11:** 1Ti 2:7

itta imaka, iwoyänpäj nepmañkuk. **12** Täñpäj mebäri unitagän komi eni ñoken komi bäräpi nadäj itat. Upäñkañ nämo mäyäk tañpäj, nadäj imikinik täk täyat unita bänep yarä nämo täk täyat. Nämoinik, näk nadäkinik kehäromi ñode täyat; U kehäromi nipektä piäni ketna terak peñkuko unita watä it naminjirän piä u säkgämän täj yäpmäj kunjtäyiwa kadäni pähap api ahäwek.

13 * Unita Timoti, man burení täjo tawanj näkä gäwetpäj gäwoñäreñkuro ugänpäj iwarän täñpäj ämawewe udegän yäwetpäj yäwoñärek täyi. Ude täñkañ Kristo Jesuta nadäj iminjäpäj ba gäripka uterakgän kañ pe. **14** * Täñpäj Munapik bänepninen it nimitak unitä täñkentäj gaminjirän man burení säkgämän yäj gamani unita watäni it täyi.

15 Butewaki! Timoti, notnaye Esia komeken nanik kuduptagän nabäkätäj moreñkuño uku nadäjkuno u. Täñpäj notnapakyat Figelus kenta Hemogenestä udegän nabä kätäñkumän. **16** * Täñpäkañ Onesiforustä ude nämo täñkuk. U näk komi eñiken irira näka nämo mäyäk tañpäj kadäni kadäni bänep pidäm täj namik täñkuk. Unita näk Ekänitää Onesiforus-kät äboriyeta butewaki nadäj yämekta yäñapik man yäk täyat. **17** Äma unitä Rom komeken ahäñpäj näka gwäk pimiñpäj wäyäkñejkä nabäj ahäñkuk. **18** * Ba ugän nämo, Efesus komeken täñkentäk pähap täj namik täñkuko u imaka, biñam nadäjkuno u. Unita Ekänitää kadäni pähapken butewaki kañ nadäj imän yäñpäj yäñapik man yäk täyat.

* **1:13:** 1Ti 1:10; 1Ti 4:6, 6:3; Tai 1:9, 2:1

* **1:14:** 1Ti 6:20

* **1:16:** 2Ti 4:16 * **1:18:** Jud 21

2

Timoti uwä Ekäni täjo komi äma ude

¹ Eruk ironjina Timoti, Kristo Jesutä iron pähap äboriyeta täj yämik täyak u yäpmäj wädänjpäj kehärom taŋpäj kuŋat täyi. ² Ude täŋpäjä gäk ba ämawewe mäyap nadänjrä man yänjhäk täŋkuro u äma ätu Anutu täjö man kehäromi injtpäj yäpmäj kuŋat täkaŋ u yäwetpäj yäwoŋärek täk täyi. Täŋiri unitä äma ätu täga yäwetpäj yäwoŋäregän api täneŋ. ³ * Täŋpäj gäk Kristo Jesu täjö komi äma täga ude itkaŋ komi bäräpi yäpmäkta nämo gaŋa täwen. ⁴ Komi äma bureni täjö mebäri nadätan? U intäjukun ämanatä näka täga nadänj namän yäŋpäj piä, äma jopitä täk täkaŋ u nämo täk täkaŋ. Nämo, u gwäk piminjpäj piä yän yämani kehäromigän täk täkaŋ. ⁵ * Ba äma närepmirek-gärepmirek-ken bäräŋek täkaŋ unita nadä. Äma udewaniwä noriye yärepmitpäj intäjukun ahäŋjpäj gwäki yäpayäj nadänjpäjä, närepmirek-gärepmirek unitäjö baga man siwoŋi iwarek. Baga man nämo iwatpäj jopjop täŋpeko uwä gwäki nämo yäpek. ⁶ * Ba man wäranı kubä ŋode; Äma kubä ketem piä tanjigän täŋpeko uwä kowatawä noriye ätu yärepmitpäj ketem tanjigän näŋpek. ⁷ Unita Timoti, man gäwetat ŋonita juku piŋpäj kuŋariri Ekänitä nadäk-nadäkkä api täŋkwawa täwek. Täŋirän unitäjö mebäri api nadäwi-tärenen.

⁸ * Täŋpäkaŋ gäk Jesu Kristota nadänjít nadänjít kuŋaren. U Devit täjö oranitä kumbani-ken

* **2:3:** 2Ti 1:8, 4:5 * **2:5:** 2Ti 4:8 * **2:6:** 1Ko 9:7,10 * **2:8:**

1Ko 15:4,20; Rom 1:3

naniktä akunukuk yäŋ mani biŋam ude täwet täŋkuro ukeŋo. **9 *** Mani biŋam unitagän yäŋpäŋ komi pähap nadäk täyat. Täŋpäkaŋ waki täŋpani ude topmäŋpäŋ nepmaŋkuŋo itat. Upäŋkaŋ Anutu täŋo man uwä nämo topani! **10 *** Unita ämawebe Anututä inita iwoyäwani u täŋkentäŋ yämikta nadäŋpäŋ näk bänepna täŋ-täpäneŋpäŋ komi bäräpi እo kotaŋ itat. Ämawebe uwä Jesu Kristo terak irit bureni itak u yäpmäŋpäŋ kämiwä Jesu-kät peŋyäŋek gänaŋ tärek-täreki nämo itneŋta komi እo nadätat.

11 * Unita man እode pätag u bureni-inik;

Jesu-kät bureni kumbumäŋo täŋpawä irit kehäromi-ken Jesu-kät penta api itne.

12 * Täŋpäŋ komi bäräpi kotanpäŋ nämo kwitanayäŋ tämäŋo uwä Jesu-kät yabäŋ yäwat piä bok api täne.

Upäŋkan Jesuta äwo yänayäŋ tämäŋo uwä Jesutä kowata ninta äwo api yäwek.

13 * Täŋpäkaŋ nin Jesu iwatta yäŋkehärom tanjumäŋo u irepmitnero upäŋkaŋ Jesutä ude täcta yäŋkehärom tanjuko u nämo api irepmirek. Nämoink! U imata, iniken mebäri ba täktäki täga nämo irepmirek.

Piä äma Anututä gäripi nadäk imani

14 * Unita Timoti, gäk kadäni kadäni man እowä yäwetpäŋ yäwoŋärek täk täyi. Täŋpäkaŋ man jopita yäŋyawät-awät täneneŋta Anutu injamiken man

* **2:9:** Efe 3:1,13; Plp 1:12-14 * **2:10:** Kol 1:24 * **2:11:** 2Ko

4:11 * **2:12:** Mat 10:33 * **2:13:** Rom 3:3-4; Nam 23:19; Tai 1:2

* **2:14:** 1Ti 6:4; Tai 3:9

kehäromi kaŋ yäwet. Man udewanitää äma kubä täga nämo täŋkentäŋ imek. Nämoinik, äma man u nadäk täkaŋ unitäŋo bänepi täŋpänwak täkaŋ. **15 *** Täŋpäkaŋ Anututä nadäŋ gaminjirän tägawekta gwäk pimiŋpäŋ piäka täk täyi. Ude täŋkaŋ man bureni pähap siwonjigän yäŋahäj yäpmäŋ kuŋiri mäyäktä piä äma gäkä terak ärowektawä. **16 *** Ba man jopi, kome täŋo nadäk unita yäŋjuruk-uruk yäŋirä nämo nadäwen. Ude täk täkaŋ uwä täŋ yäpmäŋ kuŋkä man jopi kehäromi-inik iŋitpäŋ Ekäni täŋo man pekinik api täneŋ. **17 *** Man udewani uwä paräm tokŋeŋ äroŋpäŋ äma gupi täŋpäwak täkaŋ udewani. Äma udewani-ken nanik kubä wäpi Himeneus, kubä Filetus. **18** Äma yarä u man bureni peŋkaŋ ŋode yäk täkamän; Ämatä kumbani-ken nanik akukakuk u bian ahäŋkuko unita nin kumäŋpäŋ äneŋi nämo api akune yäk. Täŋpäŋ man udewani terak ämawebe täŋo nadäkiniki täŋpän waŋirä nadäkiniki pewä putärek täkaŋ. **19 *** Upäŋkaŋ ämatä eni tänayäŋ nadäŋpäŋ bek kehäromi änek täkaŋ ude Anututä iniken äboriye kehäromi nikek itnenja bek kehäromi äneŋ-kireŋkuko pen itak. Bek uterak man kudän ŋode kudän täwani itak; Ekänitää äboriye bureni-inik unita nadätag. Täŋpäŋ man kudän täwani kubä pen ŋode bek uterak itak; Ämawebe Ekäni wäpi yäpmäŋ kuŋat täkaŋ uwä kädet wakita mäde ut imineŋ.

20 * Timoti, gäk nadätan? Äma wäpi biŋjam ikek

* **2:15:** 1Ti 4:6; Tai 2:7-8 * **2:16:** 1Ti 4:7 * **2:17:** 1Ti 1:20

* **2:19:** Nam 16:5,26; Jon 10:14; 1Ko 8:3; Ais 52:11 * **2:20:** 1Ko 3:12

täjo eni gänajä pärek ba käbot ätuwä gol siriwapäj täjpani. Ba ätuwä päya kujat kenta komepäj täjpani. Imaka uwä ätu piä täga täkta biŋam ba ätuwä piä jopi mebäri mebäri u täŋkaŋ jop maŋpä kukta yäwani. **21 *** Täŋpäkaŋ äma kubä iniken irit kuŋat-kuŋariken wakini peŋpäj kuräki irayäj täko uwä käbot siliwa ba golpäj täjpani, piä täga täkta biŋam yäwani, kudupi ude api irek. Äma udewani uwä Mähemi täjo piä tägatäga täkta biŋam yäwani. Uwä Mähemi täjo piä täkta pidämätk täyak unita Mähemitä piä man u ba u täga iwerän täŋpek. **22 *** Unita gäk kadäni kadäni nadäk waki gubanjä yäpmäj kuŋat täkaŋ u mäde ut iminpäj kädet tägatäga ɻodewani u iwatta gwäk pimiwen; Täktäk siwoŋi, Anututa nadäkinik buren, bänep iron, bänep kwini. Imaka tägatäga u ämawewe bänep nadäk-nadäki siwoŋitä Anutu yäpmäj wädäk täkaŋ u täŋkentäŋpäj penta kaŋ iwarut. **23 *** Täŋpäj nadäk-nadäki gwäjiwanitä jopman yäk täkaŋ unita juku nämo peneŋ. Nadätan, man udewanitä ämik man pewä ahäk täkaŋ. **24 *** Täŋpäj Ekäni täjo piä ämatä man wärät-wärät nämo täŋpek. Nämo, u äma kuduptagän not täj yämiŋpäj Ekäni täjo man meni täŋpidäm-pidäm terak ba bänep kwini terak yäwetpäj yäwoŋärewek. **25 *** Täŋpäj äma nadäk-nadäk gwäjiwani yäpmäj kuŋat täkaŋ u bänep täga terak yäwetpäj yäwoŋärewek. Yäwetpäj yäwoŋärek täŋirän Anututä nadäj yämiŋirän bänep sukureŋpäj man burenita nadäkinik äneŋi käwep täneŋ. **26** Ude täneŋo uwä nadäwä tumbäpäj

* **2:21:** 2Ti 3:17 * **2:22:** 1Ti 6:11 * **2:23:** 1Ti 4:7 * **2:24:**
1Ti 3:3; Tai 1:7 * **2:25:** 1Ti 2:4

Satantä iniken mani iwatneŋta buŋep pewän yepmäŋireko u dat-kwinitpeŋ kuneŋ.

3

Kadäni bämopi-ken wakitä api ahäj pärek

¹* Man ḷonita juku peŋpäŋ nadä! Kadäni tärek-tärekken bäräpi mebäri mebäri api ahäneŋ. ²* Ämatä initagän nadäŋkaŋ moneŋ wädäk-wädäkta gäripi api nadäneŋ. Täŋpäkaŋ ini wäpi yäpmäŋ äroŋpäŋ ärowani pähap täŋpäŋ yäŋwawät-awät ba noriye man wakiwaki api yäwetneŋ. Ba minjiye naniye täŋo man api utneŋ. Täŋkaŋ iron kädetta bänep täga nämo api nadäneŋ. Uwä Anutu ini ba, unitäŋo man mäde api ut imineŋ. ³Uwä ämawebe not nämo api täŋ yämiŋeŋ, ba äma kubätä waki täŋ yämiŋirän momini nämo peŋ imiŋpäŋ yäŋwawak man api yäneŋ. Ba äma yäŋpäŋ-yabäŋ yäwat api täneŋ. Täŋpäŋ iniken gupi täŋo gärip ugän api iwatneŋ. Uwä komi täŋpäŋ ämik bumta api täneŋ. Ude täŋkaŋ kädet tägata iwan api täneŋ. ⁴Ba iniken noriyeta waki täŋ yämiŋpäŋ iniken nadäk waki täropigän api iwatneŋ. Täŋkaŋ inita nadäŋirä ärowani pähap api täneŋ. Ude täŋkaŋ Anututa gäripi nadänaŋipäŋ kome täŋo gäripgän api iwarän täneŋ. ⁵* Täŋpäkaŋ Anutu täŋo kädet bureni-inik, kehäromi nikek unita ket nämo nadäŋkaŋ gupi-tägän api iwatneŋ. Eruk Timoti, äma ude-wani yabäŋ umuntaŋpäŋ ukät itpäŋ-nadäk kubä nämoinik täŋpen.

⁶⁻⁷* Täŋpäkaŋ äma udewani ätutä webe nadäk-

* **3:1:** 1Ti 4:1 * **3:2:** Rom 1:29-31 * **3:5:** Mat 7:15,21; Rom

2:19-20; Tai 1:16 * **3:6-7:** Tai 1:11

nadäki kwini unitä eñiken käbop ärok täkañ. Äronjañ man jopi-jopi yän-yäkñat-pewä nadäkiniki äma uterak pek täkañ. Webe uwä nadäk-nadäki kehäromi nämo unita bänep nadäj gäripitä momiken yämagurirä nadawätäk pähap täk täkañ. Täjkañ nadäk-nadäk yäpmäktä gäripi nadäk täkañ upäjkanj Anutu täjo man burenii u täga nämo nadawä tarek täkañ. ⁸* Täjäpäkañ äma kädet udewani täk täkañ uwä man burenita iwan täk täkañ, bian äma yarä wäpi Janes kenta Jabrestä Moses täjo manta iwan täjkumäno udegän. Äma udewani täjo nadäk-nadäki wawäkañ Anututa nadäkinik nämo täj imik täkañ. ⁹ Upäjkañ täktäki waki u kadäni käronji täga nämo api täneñ. Nämo, ämatä unitäjo kädet u kañpäj nadawä guñ täjo bumik api täjpekk, bian äma Janes kenta Jabres täjo täktäki kañpäj nadäjkuño ude. Ude kañpäj nadäjpej nämo api iwarän täneñ.

Timoti, Anutu täjo man injtit-inik täyi

¹⁰ Upäjkañ Timoti gähä bian näkkät itpäj Anuttä kädet gäripi nadäk täyak u ämawebe yäwetpäj yäwoñjärek täjira nabäñpäj-nadäjkuñ. Ba täktäknä imaka, u nadätan. Ba imaka u ba u täk täyat u mebäri imata täk täyat u nadätan. Täjäpäj mebärina ñode nadätan; Nák Anutu nadäj imikinik täk täyat, bäräpi gänañ nämo kwitak täyat, ämawebe iron täj yämik täyat, ba piä ehuranigän täk täyat. U kudup nadätan. ¹¹* Täjkañ komi bäräpi täj namiñkuño u imaka, nadätan. Antiok komeken, Aikoniam komeken, ba Listra yotpärare-ken komi namiñirä

* **3:8:** 2Ti 2:25; Kis 7:11,22; 1Ti 6:5 * **3:11:** Apos 13:50; Apos 14:5,19; Sam 34:19

komi pähap nadäijkut. Ude upäijkaŋ Ekänitää bäräpi u kudup ketären namiŋkuk. **12 *** Bureni-inik, äma kuduuptagän Jesu Kristota yäŋpäŋ Anutu täŋo man iwatnayän täŋo uwä komi bäräpi api ahäŋ yämek. **13** Täŋ, äma täktäki taräkikät jop yäŋ-yäkñjarani ämatä ini bänepken ba ätu täŋo bänepiken yäŋ-yäkñjat piä täjtäko tanji-inik ahäŋpäŋ api weŋ pärek.

14 * Täŋpäkaŋ Timoti, gähä man bureni gäwetpäŋ gäwoŋäreŋirä nadäkinik tänkuno u injt-inik täŋpäŋ kaŋ kuŋat. U imata, äma man u gäwetpäŋ gäwoŋäreŋkuŋo unitäŋo mebäri u nadätan. **15 *** Ba gäk ironikentä yäput peŋpäŋ Anutu täŋo man u nadäŋ yäpmäŋ äbätan u bureni-inik yäŋ nadätan u. Anutu täŋo man u kehäromi ɣodewani; U bänepka-ken peŋyäŋek pewän ahäŋ gaminjirän Kristo Jesu nadäŋ imiŋpäŋ irit kehäromita biŋam täga api täŋpen. **16 *** Täŋpäkaŋ Anutu täŋo man kudän tawani u kudup Anutu täŋo Munapiktä täŋmeham tanjirän ahäŋ moreŋkuŋ. Man u daniŋpäŋ nadäk täŋitna man bureni täŋo mebäri niwetpäŋ niwoŋärek täk täyak. Ba unitä ämawewe nadäk-nadäki gwäjïŋ ärowani yäpän-siwoŋtakta yabäŋ yäk täyak. Ba kädet gwäjiwani yäŋpäŋ yäpän-siwoŋtak täyak, ba kuŋat-kuŋat siwoŋi niwetpäŋ niwoŋärek täk täyak. **17** Täŋpäkaŋ Anutu täŋo mantä ämawebeniye bänepi-ken piä ude täŋtäyon piä täga mebäri mebäri säkgämän täneŋta pidämtak täkaŋ.

* **3:12:** Mat 16:24; Jon 15:20; Apos 14:22 * **3:14:** 2Ti 2:2

* **3:15:** Jon 5:39; 1Pi 1:20-21 * **3:16:** Rom 15:4; 2Ti 2:21

4

Timoti, Anutu täjö piä gwäk pimiŋpäj täyi

1* Timoti, näk Anutu injamiken ba Kristo Jesu äma kumbani ba kodak irani bok yäpmäj daniwayäj täyak u injamiken jukuman kubä gäwerayäj. Kristo Jesu u äneŋi kwawak ahäŋpäj ämawebeta intäjukun it yämäyäj täyak unita ɻode peŋ gäwetat; **2*** Unitäjö manbiŋjam ehuranigän yänjahäŋpäj yäwet täyi. U kadäni kadäni, ämawewe man u nadänenj ba nämo nadäneŋo u jop uken gwäk pimiŋpäj Kristo täjö manbiŋjam yäwet täyi. Ude täŋpäj ämawewe täjö nadäk-nadäki yäpi-siwoŋtak täkot. Täŋkaŋ kädet gwäjiwani iwarani u jukuman kehäromigän kaŋ yäwet. Ba äma nadäŋ bäräp ikek bänepi täŋpidäm taŋ yämik täyi. Piä u täkta nämo gaŋa tanjpäj Kristo täjö man kädet ket täŋpäj yäwetpäj yäwoŋärek kaŋ tä.

3* Nadätan, kämiwä ämawebetä Anutu täjö man mebäri bureni nintä yäwetpäj yäwoŋärek täk täkamäj u nadäkta api bitnäneŋ. Man burenilta bitnäŋkaŋ yäwetpäj yäwoŋärek äma bänep ärik-ärik man yäwani unita äbä niwetpäj niwoŋärewut yänŋpäj gera api yäneŋ. Man jopi ini bänepitä gäripi nadäk täkaŋ ugän api nadäneŋ. **4*** Man bureni penjpäj kobap man api nadäneŋ. **5** Täŋpäkaŋ Timoti gähä bänep nadäk-nadäkka ba irit kuŋat-kuŋatkata watäni kaŋ it. Täŋpäj Kristota yänŋpäj komi ba bäräpi kotakta nämo bitnäwen. Täŋkaŋ Anutu täjö man yänjahäk-ahäk piä säkgämän kaŋ

* **4:1:** Apos 10:42; Rom 14:9-10 * **4:2:** Apos 20:20,31 * **4:3:**
1Ti 4:1; 2Ti 1:13 * **4:4:** 1Ti 4:7

tä. Ude täŋkaŋ Anutu täŋo watä äma gähä piä yäŋgamanu u kudup kaŋ täŋ more.

Pol täŋo kumäk-kumäk kadäni keräp tanŋuk

6 * Täŋpäkaŋ nähä paorayäŋ. Bian Anutu iniŋ oretta wain ume piwä kuŋkuŋo ude nägätña api piwä kunenj. Kumäŋpeŋ kukkukna kadäni keräp täyak. **7 *** Upäŋkaŋ nämo umuntäyat. Nämoinik, äma närepmirek gärepmirek täŋkaŋ gwäk pimiŋpäŋ bäräŋeŋ päŋku baga pewani-ken ahäk täkaŋ näk udegän nämo kwitaŋkaŋ bäräŋeŋ yäpmäŋ äbätäŋgän baga pewani-ken ahätat ɻo! Näk nadäkinikna nämo pewa putäreŋkuŋ. **8 *** Unita nadätat, siwoŋi kuŋat-kuŋat täŋo gwäki tägagämän u näkä yäpmäktä itak. U kadäni pähapken Ekäni, ämawebé täŋo täktäk yäpmäŋ daniwani äma siwoŋi-inik unitä api namek. Täŋpäkaŋ gwäki säkgämän u näkagän nämo api namek. Nämoinik, ämawebé Ekänitä äbäkta bänep penpäŋ itsämäk täkaŋ unita imaka, api yämek.

Man paotpaot

9 * Täŋpäkaŋ Timoti, gwäk pimiŋpäŋ näkken bäräŋeŋ äbi. **10 *** Butewaki pähap, notnapak Demas unitä kome täŋo gärip iwatpäŋ nabä kätäŋpeŋ Tesalonaika komeken kuŋkuk. Täŋpäkaŋ Kresens imaka nabä kätäŋpeŋ Galesia komeken kuŋkuk. Kuŋirän Taitus Dalmesia komeken kuŋkuk. **11 *** Täŋpäkaŋ Lukkät ninekgän itkamäk. Unita Timoti, Mak yäwikaŋ bok kaŋ äbun. Unitä piä täga api

* **4:6:** Plp 2:17 * **4:7:** 1Ti 6:12 * **4:8:** 1Ko 9:24-25; Rev 2:10

* **4:9:** 2Ti 1:4 * **4:10:** Kol 4:14; Tai 1:4 * **4:11:** Kol 4:14;

Apos 15:37-39

täjkentäj namek. **12 *** Täjkaŋ notninpak Tikikus uwä iniŋ kirewa Efesus komeken u äreŋkuk. **13 *** Täjpäkaŋ gäk äbayäj yäŋpäŋä näkño mänit tek Troas yotpärare-ken Kapustä eŋiken yäŋpmäŋpäŋ peŋkuro u yäpmäŋkaŋ kan äbi. Ba näkño buk kenta man kudän moräki täjpäŋ pewani u imaka, kan yäpmäŋ äbi.

14 * Eruk, Aleksada kapa-päŋ imaka imaka täjpani unitä waki mäyap täj namiŋkuk. Unitä Ekänitä kowata api imek. **15** Äma unitä man yäwetpäŋ yäwoŋärek täjkumäŋo u mäyap utpäŋ yejämäk täjkukonik. Unitä udegän täj gamekta watäni itpeŋ kan kuŋat.

16 * Nadätan? Man piäken pengän itkut-ken uken notnapak kubätä näk gäarak nämo itkuk. U kudup nabä kätäŋpeŋ kuŋkuŋ. Unitäjo momini uwä Ekänitä peŋ yämiton. **17 *** Bureni, notnayetä nabä kätäŋpeŋ kuŋkuŋo upäŋkan Ekänitawä nämo nepmaŋkuk. Nämo, u mani biŋam gunj äbotken yäŋahähjira unitä nadäkta manna täjmeham taŋpäŋ kehäromi namiŋkuk. Täjpäŋ tom komi, äma yewani meni-ken nanik ketäreŋpäŋ nepmaŋkuk. **18** Ude täj namiŋuko udegän, Ekäni uwä waki mebäri mebäri uken nanik ketäreŋpäŋ kunum gänaŋ irit bägepi täga u gänaŋ api nepmaŋpek. Täjpäkaŋ Ekäni uterak epmäget peŋyäŋek pen mät it yäpmäŋ ärowek. U bureni!

19 * Eruk, yanäpi yarä Prisila kenta Akwila

* **4:12:** Efe 6:21-22 * **4:13:** Apos 20:6 * **4:14:** 1Ti 1:20;
Sam 62:12; Snd 24:12; Rom 2:6 * **4:16:** 2Ti 1:15 * **4:17:** Apos
23:11, 27:23; Dan 6:22 * **4:19:** Apos 18:2; 2Ti 1:16-17

ukät Onesiforus ba unitäño äboriye näkjo mena yäpmäñpän bänep täga man yäwet. ²⁰* Butewaki, notnapak Erastus u Korin yotpärare-ken itkukotä pen itak. Ba Trofimus käyäm täñpewän Miletus komeken teñkut. ²¹ Unita Timoti, iwän mänit kadäni nämo keräp tañirän gäkä jukun kañ äbi. Täñpäkañ notkapak Yubulustä bänep täga gäwetak. Ba Prudens, Linus, Klodia ukät äma ätu Kristo wäpi terak notkaye wanotkaye itkañ u kudup-tagän udegän bänep täga man gäwetkañ.

²² Eruk, Ekänitä bänep nadäk-nadäkka-ken iton. Täñkañ unitäño orakorakitä gäk uwäktän gamiton.

* **4:20:** Apos 19:22, 20:4

Anutu Täŋo Man
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Tuma-Irumu Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela Olpela Testamen long
long tokples Tuma-Irumu long Niugini

copyright © 1997, 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tuma-Irumu

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-09-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

914cbf46-f59a-54d1-b209-0f763534edb5